

FOTO: STIPAN BALATINAC

6. stranica

Racke Pinkužde u Dušnoku

Službeni pohod

3. stranica

Skupština Saveza Hrvata

4. stranica

Prvi seminar folkloru

5. stranica

Komentar

Kada strah caruje...

U posljednje vrijeme razmišljam o tome kako se u naše živote sve više uvodi strah. Čitajući razne napise, naišla sam na misli kardinala Josipa Bozanića, koje želim i s tobom podijeliti, dragi čitatelju. „Nažalost, u novije smo vrijeme u našem društvu suočeni s pojavama koje suše naše živote. Izloženi smo valovima ideoloških usmjerenja koji pokazuju obilježja društvenih procesa, obično zvanih 'kulturalnom revolucijom'. Ne dovodeći u pitanje smije li ili ne smije neka zemaljska vlast postupati na određeni način, kao Crkva, kao vjernici, trebamo zastati i pitati se o smislu toga što se čini. S jedne se strane donose, u najmanju ruku, dvojbene odluke kojima se zadire u srž života pojedinca, obitelji i naroda, prikazujući vjeru nevažnom i nepoželjnom u javnome prostoru, a s druge se strane unosi sve veći strah u naše sredine.“

Strah, zastrašivanje i strepnja već su oduvijek oruđe politike, vlasti. Negativne i loše vijesti, ideologizirano tumačenje podataka dio su medijskoga ustrojstva današnjice. Strah je postao robom koja odlično prolazi na tržištu informacija. Kao da živimo u matrici, gdje klizi objektivna stvarnost, gube se oblici istinskih društvenih vrijednosti, a društvo se sve više i više pretvara u zbunjenu gomilu, pojedinac pak postane suvremenom robom globaliziranoga svijeta u kojemu se sve dopušta. Politička elita svoje zamisli proglašuje nositeljima demokratskih vrijednosti u društvu. Njihove su zamisli i ideologije neupitne i više ih nitko i ne preispituje. Izvori moći odgajaju naraštaje i naraštaje, glasila socijaliziraju društvo na sapunicama, kvizovima, jeftinoj zabavi i kiču, što će dovesti do prevlasti pohlepe, profita, nasilja, kriminala i korupcije i što će marginalizirati odgovornost, vjerodostojnost, slobodu i poštivanje prava. Strahom čovjek gubi svoju slobodu, orijentaciju i time pothranjuje svoju nesigurnost, strepnju i zabrinutost. I kako izbjeći sve narečeno? Ne znam, ali u najmanju ruku imati hrabrosti glasno progovoriti.

Kristina

Glasnikov tjedan

Predzadnjega svi banjskog dana Europska je komisija predstavila niz zakonodavnih prijedloga vezanih za proračunski okvir za razdoblje od 2021. do 2027., među kojima za program studentske razmjene Erasmus predlaže udvostručenje sredstava za novi Socijalni fond, za Fond za prilagodbu globalizaciji, za Pravosuđe, prava i vrijednosti te za program Kreativna Europa. Primjerice, za program studentske razmjene Erasmus predloženo je dvostruko povećanje sredstava. U razdoblju od 2014. do 2020. godine za Erasmus je predviđeno 14,7 milijarde eura. U sljedećem, od 2021. do 2027. Komisija predlaže 30 milijarda, od čega bi 25,9 milijarde eura bilo namijenjeno za obrazovanje i osposobljavanje, 3,1 milijarde eura za mlade, a 550 milijuna eura za sport. Jedna je od namjera proširivanje programa Erasmus na 12 milijuna ljudi, što je tri puta više nego u sadašnjemu dugoročnom proračunu.

Programom bi se poduprle velike ambicije za osnaživanje mladih, stvaranje europskog područja obrazovanja i jačanje europske samobitnosti, izjavio je povjerenik za kulturu, obrazovanje, mlade i sport Tibor Navracsics pozivajući države članice i Europski parlament da pruže potporu i osiguraju izgradnju najbolje budućnost za građanima Europske unije. Prijedlog za program Erasmus dio je poglavlja „Ulaganje u ljude“.

Drugim programom, Kreativna Europa, želi se podupirati europski kulturni i kreativni sektor te audiovizualno stvaralaštvo, i on je dio poglavlja „Ulaganje u ljude“, a sve radi doprinosa stvaranju europske samobitnosti, uz jačanje položaja građana jer će se promicati i štititi temeljna prava i vrijednosti te stvarati prilike za angažman i demokratsko sudjelovanje u političkom i civilnom društvu. Komisija predlaže da se sredstva za taj program povise na 1,85 milijarde eura, za financiranje audiovizualnih projekata, za promidžbu europskoga kulturnog i kreativnog sektora, za kulturni i medijski sektor, što uključuje suradnju u području kulturne politike i poticanje slobodnog, raznolikog i pluralističkoga medijskog okruženja te podupiranje različnog novinarstva i medijskog opismenijavanja.

Programom bi se poduprle velike ambicije za osnaživanje mladih, stvaranje europskog područja obrazovanja i jačanje europske samobitnosti.

Programom bi se poduprle velike ambicije za osnaživanje mladih, stvaranje europskog područja obrazovanja i jačanje europske samobitnosti.

turni i medijski sektor, što uključuje suradnju u području kulturne politike i poticanje slobodnog, raznolikog i pluralističkoga medijskog okruženja te podupiranje različnog novinarstva i medijskog opismenijavanja.

Branka Pavić Blažetin

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija; radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati.

Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.

Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatica i preko Fejsbukovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia

Školsko ljeto 2019./2020. u novoj samostalnoj ustanovi

Prvi službeni pohod konačnoj zgradi Hrvatskoga obrazovnoga centra u Sambotelu

Iako je prlje planiran jur prvi službeni pohod zastupnikov Gradske samouprave Sambotela i predstavnika Hrvatske državne samouprave ter sambotelske Hrvatske samouprave, do oficijelnoga pogledanja buduće i konačne zgrade sambotelskoga Hrvatskoga obrazovnoga centra je došlo nek 24. majuša, u četvrtak otpodne. Ogromna zgrada u Ulici Pétera Pázmánya, pod brojem 28., donedavno je služila kot Sridnja škola Alberta Szentgyörgyija, a potom su ovdašnju športsku dvoranu za vrime gradnje novoga športskoga centra hasnovali športaši sambotelskoga kluba Haladás. Sambotelska skupščina na februarskom zasjedanju je odobrila da od 1. marcijuša, na 25 ljet, grad predaje na besplatno hasnovanje Hrvatom dvokatnu, momentalno zupušćenu zgradu.

mjesta mališani čuvarnice i ovde bi oblikovali sve one prostorije ke su zakonski propisane za odgojiteljice i tehničko osoblje, a na pravoj strani bi bili smješćeni uredi Hrvatske samouprave Sambotela. Na prvom katu bi se učili školari nižih razredov, svaki razred u posebnoj učionici, s jezičnim laborom, razredom za informatiku, knjižnicom, a prostranost objekta omogućava da kasnije i gornji razredi, gimnazija, i učenički dom budu ovde komotno smješćeni. „Hvala Bogu ne moramo puno obnoviti jer prostorije odgovaraju po funkciji i veličini budućem cilju, ali u toku je jur javna nabava za obnovu. To je sigurno da sve obloke moramo izminuti, pogledat će se struja i grijanje, sanitar-

To smo pohodili toga dana u društvu gradonačelnika dr. Tivadara Puskása, predsjednika Hrvatske državne samouprave, Ivana Gugana i s kotrigi Djelatne zajednice Obrazovnoga centra, na čelu s Editom Horvat-Pauković, Vincijem Hergovićem, Čabom Horvathom i Laslojem Škrapićem. Po planu, Sambotelska podružnica Hrvatskoga vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkoga doma Miroslava Krležę ka je predlani otvorila vrata čuvarnice, a lani i škole, školsko ljeto 2019./2020. će začeti jur u novoj zgradi i preseliti će se simo s Ulice Mari Jászai. „Ova zgrada ima već od 3000 kvadratnih metarov i u pogledu obnvljenja, jako je hvalevridna činjenica da je i prlje služila kot sridnja škola. Kljetu će se simo preseliti tri školski razredi, čuvarnica, a i uredi Hrvatske samouprave Sambotela“, je rekla Edita Horvat-Pauković, peljačica Djelatne zajednice, predstavljajući svim nazočnim detaljni raspored „hrvatskoga doma“. Kako je nadalje rekla, športska dvorana je jedna velika prednost buduće ustanove, jer u cijelom gradu teško najti spodobnu ustanovu ka raspolaže s ovakovimi odličnim uvjeti za tjelovježbanje. Na prizemlji i na lijevoj strani bi dobili

Športska dvorana jedna je od prednosti nove zgrade

Gradonačelnik Sambotela dr. Tivadar Puskás u pratnji hrvatskih dužnosnikov

ni bloki, svlačionice, a stavljanje pločic, farbanje zidov su najvažnije zadatke da konačno dobijemo zgradu za funkcioniranje“, naglasila je Edita Horvat-Pauković, a predsjednik HDS-a Ivan Gugan je još dodao: „Ako se bude sve obnovilo, to će koštati sigurno blizu pola milijardi forinti, znači, to su već ozbiljne cifre, međutim mi toliko novaca, naravno, nismo mogli dobiti. Dogovorili smo se da ćemo pokušati u više faza ovu zgradu obnoviti. Prva faza će početi, možda za koji tjedan, ili mjesec, i obnovili bi toliko prostorija, koliko bi za djecu nižih razreda potribovali te za vrtić, a tu bi se doselila i Hrvatska samouprava. Onda u sljedećoj fazi će biti možda malo i jeftinije već, u odnosu na ovu prvu fazu, tu bi trebali naći prostora za više razrede i onda u trećoj fazi za gimnaziju i eventualni učenički dom. Vjerujem da ako svake druge, treće godine ćemo moći prikupiti novaca, taj će se projekt moći nastaviti“. S doseljenjem u novu zgradu će sambotelski Hrvatski obrazovni centar dobiti i svoju samostalnost, Ivan Gugan nam je potvrdio da kljetu u novoj zgradi stupit će na žitak jedna nova ustanova.

Tiho

Skupština Saveza Hrvata u Baji

U subotu, 12. lipnja, u Baji je sazvana je redovita godišnja skupština Udruge Saveza Hrvata u Mađarskoj koja je održana u prostorijama Fancaške osnovne škole. Budući da se od 340 registriranih pozivu odazvalo samo umalo osamdeset članova, skupština nije imala kvorum, stoga je, kako je naznačeno i u pismenom pozivu, ona svoj rad istim dnevnim redom otpočela pola sata kasnije.

Nakon pozdravnih riječi predsjednika Jose Ostrogonca, Skupština je jednoglasno prihvatila pismeno predloženi dnevni red. U nastavku su bez rasprave prihvaćeni: Izvješće o radu za 2017. godinu, Financijsko izvješće o radu za 2018. godinu, Izvješće o neprofitnosti, Radni plan za 2018. godinu, Financijski plan za 2018. godinu. (Cjelokupni materijal skupštine objavljen je u 18. broju Hrvatskoga glasnika.)

Kako je naglasio predsjednik Joso Ostrogonac, članstvo se ustalilo negdje na 340 – 350 osoba, a najviše članova ima u Podravini i Bačko-kiškunskoj županiji. Prošlih godina znatan pad broja članstva u Gradišću i Pomurju, posljedica je izbora iz 2014. godine kada je uza Savezovu listu postavljena i posebna koalicijska lista narečnih regija. Premda je promjenljiva i uplata članarine, iako je svim članovima dostavljeno pismo upozorenja i uplatnica, a uz to je došlo i do administrativnih poteškoća, promjene bankovnog računa, Predsjedništvo u 2017. godini nikoga nije isključilo.

Među planovima posebno su istaknute i nadolazeće zadaće oko priprema za izbore mjesnih, županijskih i Hrvatske državne samouprave 2019. godine.

U završnoj točki dnevnog reda Skupština je prihvatila i izmjenu Statuta po kojoj je izmijenjena adresa sjedišta Udruge na adresu buduće zgrade Izdavačke kuće „Croatia“ u Budimpešti, te da se ubuduće pozivi za skupštinu po mogućnosti šalju elektroničkom poštom kako iz praktičnih razloga tako i radi smanjenja poštanskih troškova.

Stipan Balatinac

Joso Ostrogonac, Predsjednik SHM

Dio nazočnih

Kulturno-gastronomski dan na Fancagi

Dana 12. lipnja, kada je u Baji je sazvana redovita godišnja skupština Udruge Saveza Hrvata u Mađarskoj koja je održana u prostorijama Fancaške osnovne škole, na Fancagi je održan i Kulturno-gastronomski dan Hrvata u Mađarskoj, u okviru kojega su se kulinarskim posebnostima predstavile regije Hrvata u Mađarskoj: Gradišće, Podravina, Baranja i Bačka.

Na dvorištu fancaške škole u ranim popodnevnim satima održano je i kulinarsko natjecanje. Sudionici skupštine i Kulturno-gastronomskog dana Hrvata u Mađarskoj, popodne su sudjelovali na misi na hrvatskom jeziku i prigodnome kulturnom programu u povodu tradicionalnog Markova na Fancagi.

Kuhari iz Podravine

Svirci za ovu prigodu

U okviru cjelodnevnoga programa Dana narodnih kultura u Mađarskoj, priredbu je prilozima iz Baje s Kulturnog i gastronomskog dana Hrvata popratio i javni medijski servis putem televizijskog kanala Duna TV. Predstavljena je Bunjevačka zavičajna kuća i župna crkva svetog Antuna Padovanskog, nekadašnja franjevačka crkva, što je popraćeno višekratnim javljanjem uživo s Kulturno-gastronomskog dana Hrvata u Mađarskoj.

S. B.

U Baji prvi Seminar folklor Hrvata u Mađarskoj

Pjevačka sekcija i Emina Tikvicki

U organizaciji Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj te Hrvatske državne samouprave, od 4. do 6. svibnja ove godine prvi put organiziran je trodnevni Seminar folklor Hrvata u Mađarskoj za voditelje, stručne voditelje te članove hrvatskih KUD-ova i orkestara. Glavni je cilj Seminara, za sve sudionike besplatan, bio da ponudi mogućnost svim hrvatskim KUD-ovima u Mađarskoj kako bi putem usavršavanja stekli opširnije znanje kojim se mogu koristiti u svom radu.

Seminar je u subotu, 5. svibnja, u Omladinskom kampu na bajsom Petőfijevu otoku okupio tridesetak sudionika, poglavito iz južne Mađarske i Budimpešte (Andzabeg, Budimpešta, Dušnok, Baja, Gara, Harkanj, Mohač, Aljmaš, Birjan, Martince, Salanta, Udvar i Pečuh). Stručne su radionice u prijepodnevnim satima vodili priznati stručnjaci, plesnu radionicu Ivica Dulić (Tavankut), pjevanje Emina Tikvicki (Tavankut), a glazbenu radionicu Vojislav Temunović (Subotica).

U okviru cjelodnevnoga programa, u bajsom Narodnom domu u ranim popodnevnim satima Dinko Šokčević održao je predavanje na temu „Prošlost bunjevačkih Hrvata“, a Aleksandra Prčić „Veliko ruvo – osvrt na simboličku dimenziju bunjevačke ženske tradicijske odjeće“. U nastavku su Ivica Dulić (Tavankut) i Vesna Velin (Pečuh) sudionicima prikazali kako i što se odijeva za scenski nastup.

Tamburaše podučava Vojislav Temunović.

Emina Tikvicki i Ivica Dulić u plesnoj sekciji

Pratnja na harmonici Aleksandar Rukavina

U nastavku dana sudionici su posjetili II. hrvatski tamburaški festival u Baji koji je upriličen u Gradskom kazalištu te koncert omiljenoga hrvatskog Tamburaškog sastava „Slavonske lele“ na otvorenom ispred Turističkog središta na Petőfijevu otoku.

Sutradan, 6. svibnja, Seminar je nastavljen stručnim radionicama, a nakon ručka i razgovorima, te zaključcima.

Stipan Balatinac

Dan Hrvata

Racke Pinkužde u Dušnoku

U suorganizaciji Seoske i Hrvatske samouprave, u bačkome hrvatskom naselju Dušnoku 19. – 20. svibnja organizirani su dva deset i šesti Racki Duhovi ili, kako Dušnočani vele, Racke Pinkužde. Dan uoči Duhova, u subotu, 19. svibnja, Hrvatska samouprava uz misu i prigodni kulturni program organizirala je Dan Hrvata koji je uz domaće skupine okupio i gostujuća društva iz Gare, Bačina, Vršende, Martinaca i Santova.

Dio mladih Dušnočana na misi na hrvatskom jeziku

Prijepodne je u Dankóovoj ulici svečano predano novo nogometno igralište s umjetnim travnjakom i rasvjetom. Tom su prigodom domaćini odigrali prijateljsku malonogometnu utakmicu s momčadi iz susjednog Bačina. U rekreacijskom parku na Bari u podne je počeo gastronomski susret i pripremanje tradicijskih jela i drugih kulinarskih specijaliteta.

Hrvatski je dan u predvečernjim satima počeo misnim slavljem na hrvatskome jeziku koje je predvodio dušnočki župnik István Kistamás, a svojim pjevanjem uljepšao Santovački crkveni pjevački zbor u pratnji kantora Žolta Široka na orguljama. Na misnom je slavlju u župnoj crkvi sudjelovalo mnoštvo vjernika, članovi domaćih i gostujućih pjevačkih te plesnih skupina u izvornim narodnim nošnjama. Svojom su nazočnošću slavlje uveličali generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga, zamjenica HDS-ova predsjednika Angela Šokac

Plesna skupina dušnočke osnovne škole

Članice kalačkoga Pjevačkog zbora „Ružice“

Publika na prigodnome kulturnom programu

Marković, predsjednik Županijske hrvatske samouprave Joso Šibalin, dušnočki načelnik Petar Palotai, te predsjednici hrvatskih samouprava.

Usljedio je prigodni kulturni program koji je održan pod velikim priredbenim šatorom u rekreacijskom parku na Bari. Okupljene je na hrvatskom jeziku pozdravio dušnočki načelnik Petar Palotai, zahvalio je gostima koji su se odazvali pozivu da zajedno proslave Racke Duhove ili, kako Dušnočani kažu, Racke Pinkužde. Svima je zaželio dobru zabavu uz veselicu, pjesmu i ples.

Kako nam uz ostalo reče dugogodišnja predsjednica Hrvatske samouprave Matija Mandić Goher, ujedno i suorganizatorica Rackih Duhova od samih početaka, ove su godine kroz kulturni program nastojali predstaviti plesnu i pjevnu baštinu, te šaroliku nošnju bunjevačkih, šokačkih i rackih Hrvata u Bačkoj. Uz domaće skupine – Dječju plesnu grupu mjesne osnovne škole, Izvorni pjevački zbor, Pjevački zbor „Pravi Biser“ i Plesnu grupu „Biser“ – nastupile su još garska Izvorna bunjevačka plesna skupina, kalački Pjevački zbor „Ružice“ i baćinski Pjevački zbor „Ružmarin“. Došli su i gosti iz Vršende: Dječja i omladinska hrvatska plesna skupina, te iz Martinaca: Pjevački zbor „Korijeni“.

Usljedio je druženje sudionika uza zajedničku večeru i hrvatsku plesačnicu, a za dobro raspoloženje pobrinuo se domaći Orkestar „Zabavna industrija“. Sutradan su u parku na Bari programi nastavljeni zabavnim sadržajima za djecu i odrasle, uz predstavljanje vina i vinara, te gastronomsko natjecanje. U popodnevnome kulturnom programu nastupile su domaće plesne skupine, a navečer je priređena plesačnica ponovno uza „Zabavnu industriju“.

S. B.

Od Selurinca do Drvljanaca

Hrvatska samouprava grada Selurinca 26. svibnja 2018. godine organizirala je biciklističku turu u podravsko naselje Drvljance. Dužina je ture bila 42 kilometra. Krenulo se iz Selurinca u jutarnjim satima preko Királyegyháze do Sumonya prema Okragu (Okorág) i Kákicsu do Šeljina. Prva postaja na kojoj se zastalo bila je Sumony, a druga Šeljina. Ondje su biciklisti, njih dvadesetak iz Selurinca i Pečuha, a pridružile su im se i dvije biciklistice iz Izvara, pogledali Zavičajnu kuću. Dočekali su ih zastupnici šeljinske Hrvatske samouprave vodom, sokovima i pogačicama kako bi se malo odmorili i okrijepili. Bicikliste je na njihovu putu pratio i mali bus, za svaki slučaj ako bi se nekomu pokvario bicikl ili bi se netko umorio jer među sudionicima ture bilo je i dosta djece u dobi ispod dvanaest godina. Nakon Šeljina biciklisti su nastavili svoj put prema Ivanidbi (Drávaiványi), kaže predsjednica selurinske Hrvatske samouprave Jelica Moslovac. Tamo su zastali i pogledali mjesnu crkvu s kazetnim stropom, jednu od znamenitosti Ormánsága. Od Ivanidbe put je preko Starina vodio do cilja, do Drvljanaca. Biciklisti su imali prekrasan dan za turu i svi su se veselili zajedničkom druženju i prije puta, putem i na cilju u Drvljancima gdje ih je čekao objed, a došli su i martinački biciklisti, njih šestero te dvoje križevačkih biciklista, te su se zajedno družili. Svi su sudionici biciklističke ture dobili spomenicu. Na objedu u Drvljancima biciklistima se pridružio i Ivan Gugan, HDS-ov predsjednik, kaže Jelica Moslovac.

Branka Pavić Blažetin

Pečuški Dan narodnosti

U pečuškome Kulturnom središtu „János Apáczai Csere“ 21. travnja upriličen je Dan narodnosti, kojem su pribivali s programom predstavnici narodnosti iz Pečuha i okolnih naselja zastupajući tako programom Nijemce, Rome i Hrvate. Organizatori su se obratili s molbom Hrvatskoj samoupravi sela Udvara, znajući kako ona već više godina uspješno organizira ljetni kamp hrvatskoga jezika i kulture, čuvanja običaja u Udvaru u trajanju od tjedan dana. U sklopu toga kampa sudionici uvijek u plesu i pjesmi, priči u završnome programu pokazuju što su naučili, kaže nam predsjednica udvarske Hrvatske Marta Barić Rónai.

Tako je bilo i lani i glas mu je dospio do pečuških organizatora koji su molili da se program Hrvatske skupine, koju čine sudionici prošlogodišnjeg kampa s voditeljima Natalijom Rónai i Petrom Balažem, ostvari i u programu Dana narodnosti. Nastup Hrvatske skupine koji se sastojao od hrvatskih plesova, pratila je 13-godišnja harmonikašica Emeše Krasnai, koja često nastupa kao pratnja i poganskomu Ženskom pjevačkom zboru Snaše. Djeca su uživala u cjelodnevnome programu, slušali su priče na hrvatskom jeziku i kušali tradicionalna jela, tako grah u glinenom loncu koji su pripremili šokački Hrvati iz Mohača, kaže za MCC Marta Barić Rónai.

Branka Pavić Blažetin

Olasci na Gastrofestu u Bocanjecima

Da Slavonci, a pogotovo Šokci, vole i znaju kuhati, pa i dobro pojesti i popiti, znano je odavno, čeljadi moja. To pokazuje iz godine u godinu i gastrofest koji se održava u Etnoselu Bocanjeci, nedaleko od grada Belišća. Na ovogodišnjem, sada već četvrtom, Gastrofestu sudjelovali su i kuhari iz Mađarske, tako među brojnim drušinama i ona olaske Hrvatske samouprave, kaže njezina predsjednica Ana Rozinger. A što se kuhalo? Dakako, domaća hrvatska jela, a što bi drugo!

Olasci su sudjelovali na tradicionalnom natjecanju na poziv svoje dobre prijateljice, voditeljice belišćanske Turističke zajednice Janje Čeliković, i načelnika grada Belišća Dinka Burića.

U natjecateljskom su se dijelu predstavili mnogobrojni restorani, udruge i pojedinci iz Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, te iz, kako smo već rekli, Mađarske, i to predstavnici olaske Hrvatske samouprave i pečuški Restoran Gulyás.

Kulinarska je umijeća ocjenjivalo strogo povjerenstvo, koje nije imalo nimalo lak zadatak odabrati bolje od najboljih. Dijelile su se nagrade u kategorijama najljepše uređenog stola i najbolje skuhanog jela.

U kategoriji za najbolje skuhanu jelo prvo je mjesto osvojila belišćanska Udruga umirovljenih policajaca, a drugo je mjesto pripalo Hrvatskoj samoupravi sela Olasa.

Branka Pavić Blažetin

U Baji 2011. tiskana knjiga na hrvatskom jeziku podijelit će se među našim Hrvatima

Na Visokoj školi Józsefa Eötvösa u Baji hrvatski jezik predaje se od početaka, to jest od 1870. godine. Nazivali su ga dalmatinskim, ilirskim, srpskohrvatskim i hrvatskosrpskim, no od 1992./1993. akademske godine zove se i službeno hrvatski jezik. Od tada imamo i lektore za hrvatske predmete koji nam dolaze iz Republike Hrvatske i djelotvorno pomažu u izobrazbi studenata učiteljskog i odgojiteljskog/odgajateljskog smjera hrvatskog jezika, a i nama, njihovim kolegama odnosno profesorima da redovito možemo s njima komunicirati na živom hrvatskom književnom jeziku i tako se neprekidno usavršavati u njemu. Imali smo ih desetak, a među njima bio je i mr. Mario Berečić, podrijetlom iz Petrijevac pokraj Osijeka, sela koje je zbratimljeno sa Santovom, koji je čak u dva mandata radio kod nas, na Odsjeku/Odjelu za hrvatski jezik Instituta za narodnosne i strane jezike. Mario, osim toga što je profesor za hrvatski jezik i književnost, pisac je, piše knjige u kojima se isprepleće slavenska i, mogli bismo reći, opća mitologija s hrvatskom poviješću. Netko tu vrstu literature voli, a netko ne, no svakako je vrijedno njegove knjige pročitati jer su napisane lijepim hrvatskim standardnim jezikom, zanimljive su, a i mnogo toga se iz njih može naučiti jer, kako se i kaže: Umjetnost nas zabavlja, a i odgaja. Mislim da to možemo reći i za Bere-

čićeve knjige. U Hrvatskoj je dobio i književnu nagradu za neku od njegovih pripovijedaka. Kada je kod nas radio kao lektor, izdali smo mu 2004. godine knjigu koja nosi naslov „Željezna horda“ koju je povjesničar književnosti i prevoditelj János Borbély preveo na mađarski jezik pa je i tiskana pod naslovom „Vashorda“. Druga knjiga, koja je tiskana također u Baji, doduše prije sedam godina, 2011. godine, uglavnom s financijskom potporom bajske takozvane „učiteljske škole“, dakle naše ustanove, knjiga je koja nosi naslov „Binderova pisma“, podnaslov joj je „Fragmenti povijesti“. Piše i to da je izdana u nakladi

bajske Visoke škole Józsefa Eötvösa. Ovu je knjigu Mario odlučio pokloniti svojim čitateljima, sadašnjima i budućima, a za to je trebala i suglasnost naše škole. Prorektorica dr. Ibolya Szinger-Szilágyiné, prokancelar Richárd Horváth i voditeljica Instituta za mađarske predmete i pedagogiju dr. Marica Kanižai dali su za poklanjanje Mariove knjige suglasnost. Pedeset će primjeraka ići u Hrvatsku, a 130 će se podijeliti u našoj zemlji. Knjige namijenjene za Mađarsku zasada se nalaze u Narodnosnom centru u Baji, a u Budimpeštu će ih, prema svojem obećanju odvesti Angela Šokac-Marković, dopredsjednica Hrvatske državne samouprave, i predati našim zastupnicima da ih ponesu sa sobom u svoja naselja i da ih predaju hrvatskim samoupravama ili knjižnicama, školama. Budući da imamo podosta naših samouprava, možda će svakoj dospjeti samo jedan ili dva, možda tri primjerka od te knjige, no i tako će se hrvatska riječ širiti među našim življem u Mađarskoj, a to je, je li, dobra stvar.

Hvala piscu, hvala našim pretpostavljenima, hvala Angeli Šokac-Marković, hvala onima koji će knjige odnijeti u svoja naselja. Živjeli i neka vam knjiga bude za rasonodu i radost!

Živko Gorjanac

Trenutak za pjesmu

Šest redaka

Ti si me zvala u slađu smrt
a ja to neću

ja svoju smrt hoću gledati
hladno i sabrano kao što ona gleda mene

kao da ne znam kako će ona na kraju
imati tvoje lice

Nikica Petrak

VII. Ljetna škola tambure

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Kulturna udruga VIZIN iz Pečuha poziva Te da sudjeluješ na VII. Ljetnoj školi tambure koja će se održati u Orfű-u od 25. lipnja - do 1. srpnja 2018.

Stručni voditelji škole:
 Ivan Draženović, magistar glazbe, član Tamburaškog sastava Ravnica
 Gergő Kovács, nastavnik glazbe u Hrvatskom obrazovnom centru „Miroslav Krleža“ u Pečuhu
 Zoltán Vizvári, voditelj Orkestra VIZIN

Gost ljetne škole: Mario Zbiljski (primaž TS Slavonske lole)

Rok prijave je 10. lipnja 2018.
 Očekujemo prijave mladih tamburaša od 8-og razreda!

Prijaviti se možete na telefonskom broju: +36-30/380-12-23 (Zoltán Vizvári), ili na e-mail adresi: info@vizinzenekar.hu

Troškove ljetne škole (puni pansion, honorari voditelja) plaćaju polaznici u iznosu od 23.000 Ft

Svakoga rado očekujemo!

Za Šopronom izložba glagoljice otvorena i u Juri

Mogli su se presenetiti svi Gradišćanski Hrvati ki su doznali za otvaranje izložbe „Glagoljica – Trajni pečat hrvatske pismenosti i identiteta“, 18. majuša, u petak, na jurskom Sveučilišću Istvána Széchenyija i na Fakultetu Jánosa Csere Apáczaija, u organizaciji Katedre Čakavskoga sabora, Općine Mošćenička Draga i Turističke zajednice Mošćenička Draga, Udruge „Jenio Sisolski“ Bršec i Zajednice Talijana Mošćenička Draga, pod pokroviteljstvom Veleposlanstva Republike Hrvatske u Ugarskoj, jer ovu istu izložbu smo jur mogli viditi i ranije u Šopronu. Točnije se je glagoljica predstavila 2013. ljeta u dotičnom gradu s ondašnjim posredovanjem dr. Franje Pajrića, a otud je dalje putovala u Beč ter Graz. „Klimpuški misal“, koga navodno čuvaju u jurskom biskupskom arhivu, tiskan je bio u Ostrogonu, med 1562. i 1564., u tom su se zapisali neki fratri po latinski ali i na glagoljici. To bi moglo biti i jedan od najboljih uzrokov, zašto su zašli u biskupsko sjedišće panoi glagoljice.

Ovput, kako smo doznali, ulogu ugarsko-hrvatske kopče je odigrao profesor likovne umjetnosti na jurskom sveučilišću, dr. Károly Borbély. Posjetitelje i goste su u izložbenom prostoru pozdravili najprlje dr. Eszter Lukács, zamjenica rektora za obrazovanje, ka je na engleskom jeziku naglasila kako je pri obrazovanju sveučilišća uz tehničko-industrijsku liniju isto tako važna znanost o društvu i društveni promjena, kot i šport i umjetnosti, a imaju zvanaredne uspjehe i pri podučavanju jezikov. „Ova izložba hrvatskih prijateljev o njevom pismu, glagoljici, vjerojatno će uvjeriti i kod nas brojne posjetitelje, kako je vridno otputovati u Mošćeničku Dragu i uživati u nje lipoti, bogatoj prošlosti i brojni znamenitosti“, rekla je domaćica. Profesor Károly Borbély izrazio je svoje zadovoljstvo da su im hrvatski

Domaćini i gosti pri otvaranju izložbe slušaju hrvatskoga veleposlanika dr. Mladena Andrića

Posjetitelji iz Koljnofa, Kemlje i Budimpešte

glagoljice u Istri i na Kvarneru, a izložene su i fotografije različitih misal. Hrvatski veleposlanik dr. Mladen Andrić se je zahvalio Sveučilišću i domaćinom na ovoj sjajnoj inicijativi za prezentacijom vridne hrvatske baščine, a prikdavanje darov i knjig, sprohadjali su glasi harmanijov s gradišćanskimi melodijami, ke su i s jačkami špontano polipšali nazočni Gradišćanski Hrvati. Druženje je nastavljeno uz bogatu ponudu hrvatskih specijaliteta, sa sirom, pršutom, maslinom i prelistavanjem hrvatske prospekte i turističke listiće. Izložba o postojeci i vidljivi tragi glagoljice u naselji Mošćenice, Bršec i Mošćenička Draga je otvorena do 30. junija u jurskom izložbenom prostoru Széchenyijevoga sveučilišća na Ulici Ferenc Liszta 42.

Tiho

prijatelji doprimili ovu izložbu kulture i lipote, „jer je lipota i vračvo duši, a ova izložba bi mogla služiti kot lijek u odgoju umjetnosti“. Riccardo Staraj, načelnik Mošćeničke Drage, uz riči zahvale je rekao da ponosno prezentiraju ugarskoj javnosti pismo Hrvatov, koje je u njevom kraju i turistička zanimljivost i atrakcija, a glagoljica je uspela sačuvati slavnu prošlost i identitet Hrvatov, ka izvan Domovine, svaki put dobiva i poseban značaj. Mošćenička Draga je općina ka posjeduje i vridnu kulturno-povijesnu baščinu, a ostatki glagoljske baščine su pronajdeni u dvi stari sridnjovjekovni gradi Mošćenice i Bršec ter u centralnom mjestu općine Mošćeničkoj Dragi. Dr. Elena Rudan, predsjednica Katedre Čakavskoga sabora Općine Mošćenička Draga, u kratki crta je predstavila bogato djelovanje Katedre, od istraživanj, zaštite, čuvanja i prezentiranja kulturno-povijesne baščine toga kraja, do planiranja raznoraznih projektov i toplo je preporučila nazočnim proučavanje dvadeset panojev glagoljaštva. Prikazan je i razvitek

Bogatstvo...

Glagoljica i harmonika

Oproštajna svečanost HOŠIG-ovih maturanata

Slavilo se 5. svibnja 2018. u budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji, slavlje je to na kojem se miješaju osjećaji tuge, radosti, veselja i prolaznosti. Naime, toga su se dana od ustanove svečano opraštali maturanti škole: Fruzsina Czine, Lea Dulić, Milica Gagović, Dušan Grković, Klaudia Hegybíró, Imola Virág Kepes, Klaudia Dzsennifer Lőre, Ivan Momirov, Žolt Prager, Majra Prekajski, Henrietta Magdolna Szász, Klaudia Judit Varga (12. a), Rebekka Réka Arany, Benjámín Bőd, Szonja Cservényi, Nándor Attila Fűri, Anna Heuschmidt, Žolt Karlović, Alex Kazi, Dániel Kohári, Fanni Dorottya Paradi i Levente Tibor Péntek (12. b). Razrednice su svečara bile: Marija Šajnović i Anamarija Bauer Demcsák. Svečanosti je među inima pribivao i veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić.

Lea Dulić i Dorka Paradi

Mlađi su naraštaji cvijećem okitili predvorje, stubište i hodnike, a goste je dočekao i natpis na bijeloj draperiji „Opraštamo se“. I dok se čitao redak, zamirisali su i jorgovani, dopirali su i zvuzi poznate pjesme opraštanja srednjoškolaca, što na latinskom što na mađarskom jeziku. Maturanti su se polako spuštali u predvorje, budući da su oni arhitekti, pravnici, likovni umjetnici, vrhovni sportaši... Uime 11. razreda na mađarskome jeziku govor je čitala Evelin Rapić, a na hrvatskome Lovro Čelan. „Dragi maturanti, možda vas sada malo hvata strepnja jer je došlo vrijeme odlaska. Opraštate se od škole, od svojih profesora i prijatelja. Od svih tih ljudi koji su bili uz vas, učili s vama, živjeli, plakali i smijali se s vama. (...) Uskoro je tu matura, za to ste se pripremali od samoga početka. Nadamo se da će se svima vama ostvariti željeni rezultati. Kada napustite ovu zgradu, nadamo se da ćete se negdje opet sresti, i bilo kamo odete, dio vaše duše ostat će u ovoj u zgradi“, rekao je Lovro. Gimnazijalka Lelle Tomszer kazivala je stihove Vesne Parun, a Majra Prekajski i Dorka Paradi čitale su pjesmu Tina Ujevića „Pobratimstvo u svemiru.“ Kao što je uobičajeno, u govor slavljenika bili su utkani trenutki tužnoga rastanka od alme mater, ali i veseli, sretni i šaljivi trenutki razrednoga zajedništva.

Prigodni je govor na mađarskom čitala Dorka Paradi, a na hrvatskom jeziku Lea Dulić. „Dragi svečari, dragi naši profesori! Uime 12. razreda s ovim mislima sam se htjela oprostiti od škole, od vas i zahvaliti za pažnju, ljubav i znanje što smo od vas dobili. Želim svakom maturantu uspješan maturalni ispit i da dostignete sve ciljeve. Nemojte dopustiti da vas itko mijenja, ostanite uvijek svoji. Poslušajte dobre savjete, ali nemojte se obazirati na negativnu kritiku jer uvijek će biti netko tko će biti zavidan na vaše uspjehe. Živite slobodno, ali nemojte odustati od sebe. A učenicima koji slijede nas poručujem ove misli: Sve što je stvarno veličanstveno i inspirativno, stvorila je osoba koja je mogla slobodno raditi“, reče Lea. Uime ustanove svečarima se obratila ravnateljica škole Ana Gojtan. „Ispred vas je još jedna kušnja, matura, a poslije vam se otvaraju novi putovi. Želimo znati kojim ćete putem nastaviti i dokle ćete stići. Mnogi naši učenici nam se vraćaju u posjet, pričaju nam ili traže naš savjet. Drago bi nam bilo ako biste i vi nastavili tu tradiciju. Jer ne smijemo zaboraviti da mi nismo samo jedna školska zajednica, nego i hrvatska narodnosna zajednica. Zajednica mladih i odraslih koje povezuje naš zajednički jezik, kultura, tradicija i vrednote. Hrvatski jezik i kultura ovdje nisu bili samo jedan predmet koji se trebao naučiti. Najviše što vam je škola pružila: vlastite nacionalne vrednote. Stoga, očuvanje hrvatskoga jezika i kulture za sve vas je poziv. Bilo gdje vas vodi sudbina, trebate biti veleposlanici, glasnogovornici, zaštitnici interesa i vrednota hrvatske kulture“, govorila je ravnateljica Gojtan, potom je uručila knjige i spomenicu s pohvalom pojedinim maturantima. Pohvalu ravnatelja za kulturni rad i postignute rezultate u

Vrpca naraštaja veže Fruzsina Czine.

Svečari u društvu razrednice Marije Šajnović i Anamarije Bauer Demcsák

športu dobila je Anna Heuschmidt; pohvalu nastavničkog vijeća za kulturni i društveni rad i za postignute rezultate u športu pak Dorka Paradi; dobitnik je pohvale nastavnčkog vijeća za kulturni rad Levente Péntek; za postignute rezultate u učenju Henrietta Szász dobitnica je pohvale nastavničkog vijeća; također je pohvalu nastavničkog vijeća dobio Žolt Prager za društveni rad. Školsku će zastavu od toga dana kititi još jedna vrpca naraštaja s godinama 2014. – 2018., što su je svezali Fruzsina Czine i Alex Kazi. I pri kraju uslijedile su i zajedničke pjesme svečara „Ha nem lesz többé iskolánk“ Sándora Reményika, koju su kazivali: Réka Arany, Levente Péntek, Attila Fűri, Benjámín Bőd i Fruzsina Czine; pjesma „Homok a szélben“ Fecóá Balázsa.

Kristina Goher

Skup hrvatskih učiteljev povijesti u Koljnofu

Početak majaških četrdeset učiteljev povijesti iz sridnjih škola, gimnazija i osnovnih škola Varaždinske i Međimurske županije je doputovalo do Koljnofa na takozvanu terensku nastavu da na licu mjesta proučavaju žitak našega naroda, a u okviru skupa dopodne su poslušali predavanja pod tematikom „Gradišćanska kultura i povijest pet stoljeća“. U koljnofskoj Dvojezičnoj školi i čuvarnici Mihovila Nakovića skupšpravnne goste iz Hrvatske i učiteljice, zainteresirane ljude iz ugarskoga dijela Gradišća je najprlje pozdravila Agica Sárközi, ravnateljica škole, a zatim je rič

Skupšpravnne pred koljnofskom školom

Pri predavanju jedan dio nazočnih

spominjaju i u kojoj mjeri hrvatski udžbenici Gradišćanske Hrvate. Dr. Franjo Pajrić je ostao na kraju u redu predavačev ki je svojim neobičnim pogledom na povijest, vjerojatno je i šokirao stručni skup, a po skupnom objedu su svi diozimatelji pogledali Etnomemorijalni centar Gradišćanskih Hrvatov i mogli su nadalje čuti još brojne zanimljivosti u svezi s Gradišćanskimi Hrvatima. *Tiho*

prikzela od nje Ingrid Klemenšič, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave, ujedno i učiteljica hrvatskoga jezika i fizike u dotičnoj školi, ka je predstavila bogato djelovanje odgojno-obrazovne ustanove ku je na održavanje prikzela mjesna Hrvatska samouprava. Naglasila je da koljnofski školari su nadarena dica ter da školsko peljačtvo u svi projekti i u upeljanju dvojezične nastave uživalo veliku potporu roditeljev. Nabrojila je brojne programe, naticanja, festivale kade sva dica sudjeluju, a nije zamučala ni sjajne rezultate njevih školarov. Potom je glavna organizatorka stručnoga putovanja Jadranka Jagencić-Šušnjić, voditeljica Županijskoga stručnoga vijeća učiteljev povijesti i profesorov Srednje strukovne škole u Varaždinu, pozvala hrvatske predavače, Ivnu Puzak, profesoricu i savjetnicu, ka je govorila o prošlosti i sadašnjosti Međimurja, Moniku Martinez ka je zblížila u podatki i informacija slušateljstvu Hrvatsko zagorje, dok je profesor Fabijan Ipša dao analizu, kako, što

Novosti Hrvatske samouprave u Sambotelu

Laslo Škrapić predsjednik HS-a u Sambotelu

Sambotelski Hrvati ljetos imaju dovoljno minutov za svečevanje. U januaru je Društvo sambotelskih Hrvatov proslavilo 15. obljetnicu osnivanja (u kom su djelomično člani i oni ke okuplja i gradska Hrvatska samouprava), a što je najnovija vist, ku je s nami podililo predsjednik Hrvatske samouprave, Laslo Škrapić, da njev jačkarini zbor Djurdjice i tamburaši Guslice pripravljađu novi album. Snimanje je bilo na sredini majuš, a tehnički majstori su bili Dušan Timar i Petar Temmel iz Petrovoga Sela. Cedejka mora biti gotova do kraja ovoga miseca po dogovoru sa Zakladom Sándora Csórija, ka je materijalno podupirala snimanje druge cedejke sambotelskih jačkarov i jačkaric. Sve dosadašnje probe bile su posvećene za pripremu, a za izdavanje nosača zvuka je ovlašćena Izdavačka kuća Croatica, a

Jačkarice zbora Djurdjice

cedejka će služiti kot suvenir sambotelskim Hrvatom i njevim gostom. Druga zvanaredna vist je da jedno desetljeće mine otkidob sambotelski Hrvati drđu centralni svoj Hrvatski dan u srcu Sambotela. Ljetos ta priredba okrugloga jubileja durat će jur od 10 uri dopodneva, 7. julija, u subotu. Predstaviti će se narodne nošnje, posebni program će dočekati dicu, a iz ponude ne more faliti ni gastronomija. Po planu će se maša služiti u sambotelskoj katedrali s biškupi, a potom bi bio nastavljen dan s folklornim programom i s gosti iz Samobora, ter zabavom do polnoći, kot svenek. Pred tim će još Djurdjice nastupiti u Strmcu, kade, dost neobično, ali 21. junija, u četvrtak, se priredjuje Folklorni festival, kamo su pozvani sambotelski Hrvati. S naseljem Strmcem i njevim folkloroš sambotelski Hrvati imaju jur ljeta dugo dobre veze i iskreno prijateljstvo. *Tiho*

Bez granica – izvješće

Od 8. do 12. svibnja 2018. godine učenici 7. razreda šeljinske Osnovne škole „Géza Kiss“ putem natječaja bili su u Boršodsko-abaujsko-zemplenskoj županiji. Prvog su dana izleta posjetili naselje Vizsoly, gdje su pogledali reformatsku crkvu iz romaničkog doba i pogledali poznatu Károlyijevu bibliju koja se tu čuva. Slijedilo je interaktivno predavanje pomoću kojega su djeca upoznala povijest prve tiskane Biblije.

Sutradan su prešli u obližnju Slovačku, gdje je u Košicama slijedilo otkriće znamenitosti drugoga najvećega grada u toj zemlji: glavna katedrala v. Elizabete i sarkofag Ferenc Rákóczi II. U znaku sjećanja na toga slavnog vojvodu učenici su otpjevali mađarsku himnu i položili vijenac. Iz programa nije mogla izostati ni kopija kuće Ferenc Rákóczi u turskom Tekirdađu (Rodostó). Djeca su upoznala vojvodinu svakodnevnicu i njegovu omiljenu zaokupljenost. Nakon toga slijedila je šetnja u spomenutom starom gradu i prisjećanje na književne i povijesne uspomene. U drugom dijelu dana djeca su dobila uvid u suvremeni život Andrassyjevu obitelji u betliarskome (Betlér) lovačkom dvorcu.

Trećeg su dana izleta pogledali najveću srednjoeuropsku tvrđavu koja je dio UNESCO-ove svjetske kulturne baštine. Kralj Bela IV. pridonio je i požurivao gradnju utvrde. Kasnije je tvrđava služila kao dvorac obitelji Szapolyai. Među znamenitostima ovoga kraja je još i grad Levoča (Lőcse) gdje su pogledali gradsku vijećnicu i stup srama. Szapolyaijeva kapela u naselju Spišský Štvrtok (Csütörtök-hely) građena je 1200-ih godina i nosi značajke gotičkoga i romaničkoga graditeljstva. Na velikom popodnevnom izletu učenici su posjetili prekrasni Tomašovski (Tamásfalvi) vidikovac i Hernadski prodor.

I četvrti dan su proveli u prirodi i divili se ljepotama krajolika. Najprije su prošetali kartuzijanskim Crvenim samostanom sagrađenim

1319. godine. Vozili su se i splavom na rijeci Dunajcu otkuda se pruža čudesan pogled na karpatske hridi. Posebna je zanimljivost i obližnje tzv. travertino, kratersko jezero s toplom vodom. Na kraju slijedilo je polaganje vijenca na grob Imrea Thökölyja u evangeličkoj crkvi u Kežmarku (Késmárk).

Zadnjeg dana izleta obišli su stari grad Spišsku Sobotu (Szepesszombat), gostinjac u kojemu je gostovao kralj Matija i svojstvene kožarske kuće. Nakon toga glavnu je ulogu preuzela književnost. Slijedio je obilazak kurije Imrea Madácha u naselju Dolná Strehová (Alsósztrégova). Tu su ih uputili u djelo „Az ember tragédiája“. Na koncu vezali su spomen-vrpce i prisjećali se pisca Kálmána Mikszátha kod njegove kuće u naselju Sklabina (Szklabonya).

Djeca su se vratila u Šeljin umorna, ali s bezbroj nezaboravnih doživljaja i uspomena.

Rober Ronta

DRVLJANCI

U organizaciji križevačke Seoske i Hrvatske samouprave, u Drvljancima se 8. lipnja u povodu blagdana Presvetog Srca Isusova priređuje crkveni god sa svetom misom na hrvatskom jeziku kod tamošnjega zvonika na otvorenome.

Dan počinje u jutarnjim satima okupljanjem kod martinačke crkve, odakle u osam sati kreću hodočasnici s crkvenim zastavama pješice dravskim nasipom prema Drvljancima. Sveta misa počinje u 11 sati. Kao i svake godine, misu će služiti svećenici podrijetlom Hrvati iz Podravine uz martinačkog župnika Iliju Čuzdija.

PODRAVSKI RIBIČKI KUP

Hrvatska samouprava Šomođske županije i ove godine organizira natjecanje u ribolovu koje će se prirediti u subotu, 9. lipnja 2018. godine, s početkom u 7 sati. Ovogodišnji PODRAVSKI RIBIČKI KUP odvijat će se u Budakovcu (Hrvatska) na ribnjaku Budakovačkoj bari, a domaćin je priredbe ŠRK KARAS – Budakovac. Nakon dobrodošlice i otvorenja natjecanja kod Vatrogasnog doma, počinje natjecanje koje traje od 7.30 do 12 sati. Slijedi objava konačnih rezultata, urudžba nagrada i zajednički objed u 12.30, kaže za Hrvatski glasnik predsjednica Hrvatske samouprave Šomođske županije Jelica Mačok Čende.

Mala stranica

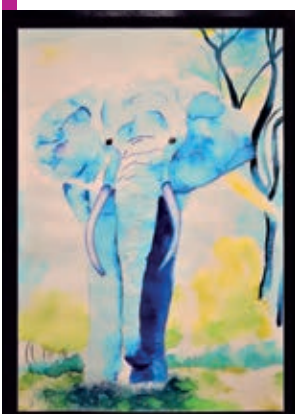

Nadarena mlada „slikarica” iz Fićehaza

Fićehaskinja Nora Rakoš tek je navršila jedanaest godina, ali njezina su likovna ostvarenja već gotovo na razini odraslih amaterskih slikara. Njezinu su nadarenost prepoznali i u keresturskoj Osnovnoj školi Nikole Zrinskog, a i u rodnom Fićehazu. U organizaciji fićehaskog doma kulture početkom svibnja uredili su joj prvu samostalnu izložbu, koju su uljepšali i njezini vršnjaci s tamburaškom glazbom, a o njoj je govorila ravnateljica keresturske škole Anica Kovač.

Nora Rakoš s ponosnim roditeljima

Nagrađena slika na Natječaju „Zeleno i plavo putovanje”

Jedanaestogodišnja Nora počela je crtati u osnovnoj školi, a ljubav prema slikanju rodila se sama od sebe i s vremenom je otkrila koliko uživa u tome. Njezini su roditelji ubrzo opazili vješto baratanje olovkom, kistom i upisali su je na tečaj tzv. slikanja s uputama desnog dijela mozga. Već dvije godine uči u Kaniži kod Renate Mate, učiteljice likovne umjetnosti. Od nje je naučila različite tehnike, akril, akvarel i plastelin. Prema učiteljici, Nora je vrlo mnogo napredovala, često nadmašuje i odrasle, a njezin osjećaj za odabirom raznih boja, prijelazi iz jedne boje u drugu ostvaruju posebnost na njezinim djelima. Svaki dan sjedne za stalak da nešto slika, to je ispunjava, ima već umalo pedeset slika, a za izložbu je sama izabrala trideset slika, među kojima je najviše portreta, oslikanih životinja i mrtve prirode. Temu odabira sama s drugih slika i kada ih preslikava, unese svoje viđenje.

Lav kroz Norine oči

– Slikam ono što mi dopadne, ili što volim. Vrlo volim životinje, zbog toga su mi često na slikama, naslikala sam piramide, jer bih voljela otići u Egipat. Najomiljeniji mi je glumac Antonio Banderas, pa sam i njegov portret naslikala, možda ću ga jednom sresti pa mu dati sliku. – nasmiješi se Nora.

Ima kada je prijateljice zamole da im nešto naslika ili članovi obitelji, rođaci, posebno joj je drago kada je pohvale suučenicima ili netko iz rodbine. Bila je jako vesela što su mnogi posjetili njezinu izložbu. Sretna je i zbog toga što je pronašla takav hobi što je ispunjava i u čemu uživa. Poručila je svima svojim vršnjacima da i oni pronađu nešto takvo i slijede svoje. Nora bi željela postati učiteljica likovne umjetnosti i slikarica, vjerujemo da u tome neće imati nikakve prepreke i ostvarit će svoje snove. Njezini su radovi vrednovani na raznim natječajima, a jedan od istaknutih jest Međunarodni natječaj „Zeleno i plavo putovanje” Iserlohn 2018, na kojem od petsto sudionika iz raznih zemalja uvrštena je među dobitnike četvrte nagrade. Nora se veseli ljetu kada će imati obilje vremena za slikanje.

Beta

Dio izložbe u Fićehazu

Novi sastav mlinaračke Hrvatske samouprave

Pošto je u Mlinarcima prekinula s radom Hrvatska samouprava, 29. travnja 2018. održani su prijevremeni narodnosni izbori, a 8. svibnja utemeljena je Hrvatska samouprava s novim sastavom. Za predsjednika je izabran Blaž Bodiš, za dopredsjednicu Žužana Kotnjek, a treći je zastupnik Barnabaš Brodač.

Krajem veljače tekuće godine prestala je s radom mlinaračka Hrvatska samouprava, naime zbog poteškoća suradnje s Mjesnom samoupravom zastupnici su se odrekli svojih mandata, ostala je samo jedna zastupnica, u kojim uvjetima zakon više ne dopušta djelovanje. Tamošnja bilježnica Csilla Konya objavila je prijevremene izbore, koji su bili uspješni. Na narodnosne izbore registrirali su se 87-ero, a na izbore izašli 40-ero i glasovali za novi sastav Hrvatske samouprave.

Blaž Bodiš, novi predsjednik, izjavio je da će Samouprava nastaviti s sadašnjim radom:

– Mislim da su naši prethodnici uspješno radili i zbog toga Samouprava za ovu godinu ima dovoljno sredstava da ostvari dobre programe. Uspješno su se natjecali na raznim natjecanjima, dobili su dovoljno bodova, odnosno potpore po zadatku. Ono što su započeli, trebamo nastaviti, planiramo održati tradicionalne programe kao što su „Traži se zvijezda Pomurja“, Berbena povorka, potpomagati djelovanje mjesnoga Pjevačkog zbora i jedinu hrvatsku ustanovu u selu, dječji vrtić. Osim toga imamo i nove zamisli, želimo u naše aktivnosti više uključiti mladež, pokušat ćemo ih motivirati da njeguju svoju hrvatsku kulturu, no znamo da neće biti lako. – reče novoizabrani predsjednik.

Na osnivačkoj su sjednici zastupnici prihvatili proračun za tekuću godinu, te programe u tekućoj godini, prema planu Samouprava će u suradnji sa Seoskom samoupravom i civilnim udrugama organizirati Dan naselja. Možda će ta zajednička priredba izgladiti prije nastalu napetost između dviju samouprava u Mlinarcima. *beta*

Novi sastav mlinaračke Hrvatske samouprave u društvu bilježnika i predsjednice Izbornog povjerenstva

Te Legradске gore

„Da bi se zrušile te Legradске gore“, glasi pučka popijevka koju pjevaju Hrvati i na jednoj i na drugoj obali Mure. Danas se ta gora nalazi u Mađarskoj, što mnogi u Međimurju i ne znaju dok pjevaju tu pjesmu. Da bi se to račistilo, Filmska i novinarska radionica ivanovečke prijateljske škole odlučila je snimiti kratki film o Legradskoj gori i radijsku emisiju, pa je potražila pomoć od keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“.

Keresturska Osnovna škola „Nikola Zrinski“ surađuje s više međimurskih ustanova: s katoripskom, draškovečkom i ivanovečkom osnovnom školom. U okviru suradnje zajedno ostvaruju programe, organiziranje ručne radionice i pomažu jedni drugima. Ovaj put ivanovečka škola zatražila je pomoć od keresturske škole oko snimanja filma o Legradskoj gori, naime, kako reče Palmira Novak, ravnateljica ivanovečke osnovne škole, mnogi su Međimurci krivo pjevali tu pjesmu, umjesto „legradске“ pjevali su „telegrafске“, jer nisu znali da su upravo na toj gori Legradžani imali svoje vinograde. Gdje se nalazi ta Legradska gora, tj. Gora svetog Mihajla s kapelicom svete Ane, dobro znaju keresturska djeca, naime kad je proštenje, uvijek tamo hodočaste, te nastupaju

s tamburaškom glazbom. Ovaj put snimili su ih ivanovečka djeca, a zatim posjetiše Legradsku goru. Zajednički se programi nastavljaju, posredstvom ivanovečke škole u Kerestur će stići na književni susret spisateljica Željka Horvat Vukelja. *beta*

SERDAHEL

Europska grupacija za teritorijalnu suradnju s ograničenom odgovornošću Regija Mura, 30. svibnja u svome sjedištu u Fedakovoj kuriji održala je svoju godišnju skupštinu na kojoj su prihvaćena izvješća o djelatnosti i radu poslovne godine 2017., te su predstavljeni planovi za 2018. Na zasjedanju posebno je naglašen vodeni, turistički projekt „Dvije rijeke, jedan cilj“ koji će se ostvariti do kraja godine sufinanciranjem Europske unije. U projekt je uključeno pet naselja iz Pomurja i tri općine iz Međimurja. Cilj je projekta razvoj vodenog turizma, proširenje mogućnosti plovidbe i pristajanja na rijekama Mure i Drave. Jedna od važnih točaka zasjedanja bilo je proširenje broja članova. Kao novi članovi uključili su se: gradovi Ludbreg i Prelog, Općina Domašinec i Međimurska županija, te Benesedžodž (Bánokszentgyörgy), Kralevec (Kerkaszentkirály), Tulmač (Kistolmács), Semenince (Muraszemenye), Ratkovce (Murarátka) i Sajka (Zajk). Time su članicom postala sva mjesta s jedne i druge strane rijeke Mure. Načelnici su usuglasili zajedničke interese poslovne suradnje te pripreme na zajedničke projekte u natjecanju HUIR Interreg V-A, prioriteta „B“ Light, koji će biti raspisan poradi razvoja malih i srednjih poduzetnika.

Ivanovečka Filmska radionica snima keresturske tamburaše.

**18.00 TAMBURAŠI
GUSLAJTE!**

- Bivše i aktivne tamburaške grupe
- TS Koprive • TS Žgano
- HKD Gradišće • Zbor Ljubičice
- Diče folklorne grupe

**21.00
PINKA BAND
GAZDE
2018.**

**PET. SZENTPÉTERFA
PETROVO SELO
JUN. 16.**

INFO: Hrvatska samouprava Petrovo Selo, hspsele@gmail.com
facebook.com/hkgradisce, +36 20 365 3564

INBETI ERŐSÖK ÉS
TÁMOGATÁKÉZSŐI

www.koljnof.hu
FOLKLORNA GRUPA KOLJNOF

15. ŠKOLA FOLKLORA
KOLJNOF/KÓPHÁZA (H)

30.07.2018. – 05.08.2018.

VODITELJI: BRATIĆI IZ MARKUŠEVCA (HR)
TOMISLAV MIHOVEC – TAMBURA
IVAN MIHOVEC – TANAC/PLES

Detaljnije informacije slijedu. Najavit se more na fannisarkozij91@gmail.com e-mail adresu.

Koljnofsko hrvatsko društvo | Društvo Hrvati-Horvátok | Mladi Koljnofci
Hrvatska samouprava Koljnof | Općina Koljnof | Matrica hrvatska Sopron | Čakavska katedra Sopron

Opet u jački Pinčena dolina

Za lanjskim okruglim jubilejom spravišća jačkarnih zborov u Pinčenoj dolini, ovo ljeto u misecu Majuške kraljice nimško naselje Keresteš je dočekalo 13. majuša, u nedilju, u crikvi. sv. Mikule, izvodjače crikvenih pjesam. Okupljene je i ovput pozdravio duhovnik Pinčene doline sa sjedišćem u Petrovom Selu, Tamás Várhelyi, ali je u ime nimških samoupravov u Zalskoj i Željeznoj županiji sam predsjednik Tamás Friedl zaželjio lipe skupne trenutke svim diozimateljem. Crikvu je napunila jačka na nimškom, hrvatskom i ugarskom jeziku u izvedbi keresteškoga i pornovskoga zbora, došli su Slavuji iz Hrvatskih Šic, Rozmarin iz Gornjega Četara, Ljubičica iz Petrovoga Sela, a iz Narde je nastupao jačkarni krug u pratnji mladoga tamburaškoga sastava. Na kraju 11. spravišća crikvenih zborov u Pinčenoj dolini, pod peljanjem petroviske zborovodje Jolanke Kočiš iz sto gutov se je ganula jačka u hvalu Boga Svemogućega.

FOTO: KRISTINA HORVAT

Tiho

UNDA; SEMELJCI

Na dvodnevnu turneju se pripravljaју kotrīgi HKD-a „Veseli Gradišćanci“ iz Unde u Osječko-baranjsku županiju, kade jur imaju brojne prijatelje, zahvaljujući prvenstveno i svojim bogatim folklornim žitkom. Kako nam je rekao peljač Društva, Štefan Kolosar, 9. juniја, u subotu, će nastupiti na manifestaciji 16. „Kolo na Vrbaku“, pri koj se još dovidob nije predstavila nijedna gradišćanskohrvatska grupa. „Veseli Gradišćanci“ će tom prilikom predstaviti Undanske tance, od 15 minut, u koreografiji Štefana Kolosara, a u pratnji plesov i jačkov, nosit će i suvenire iz Unde. Sve divojke ke plešu par dani pred putovanjem će peći kuglofe, vrtanj i barane, koji su slatki specijaliteti u ovom selu, koji su se negda obavezno pekli na svadbe, a oko trideset Undancev darovat će i deset litarov undanskoga vina, koje će vjerojatno dobro pasati uz čobanac, kojega će pripraviti domaćini. U zahvali će Undanci jačiti pravoda i slavonske pjesme, ke jur od zdavno imaju na svojem repertoaru, kot i slavonske tance. Na smotri folklorа sudjelovat će grupe iz Srbije, Bosne i Hercegovine kot i iz cijele Hrvatske, a koreografije će ocijeniti stručni žiri.

KŐSZEGFALVA

Na inicijativu sambotelskoga biskupa, dr. Jánosa Székelya, Sambotelska crkvena županija od dotičnoga ljeta, nadalje, namjerava svako ljeto prirediti spravišće za vjernike narodnih grup, ke živu na području ove crkvene županije. Na prvi takov sastanak pozivaju se Hrvati, Slovenci i Nimci, 9. junija, u subotu, u nimško naselje, Kőszegfalva, kade će svetačnost začeti u 10 uri pred spomenikom mjesnoga cintira s polaganjem vijenca. Odnud pišice se gane povorka na športski plac, kade će se služiti biskupska maša pod vedrim nebom. U 12 uri se začme skupni objed, zatim kulturni program.

LUKOVIŠĆE

Hrvatska samouprava 10. lipnja priređuje Dan Hrvata, na mjesnom sportskom igralištu, u rimokatoličkoj crkvi i u sportskoj dvorani. Na mjesnom sportskom igralištu u 15 sati odigrava se nogometna utakmica, u 16,30 u crkvi je sveta misa na hrvatskom jeziku, a u 18 sati u j sportskoj dvorani kulturni program. U njemu nastupaju: polaznici vrtića, Benjamin Erdelji i Oliver Varnai, martinački Ženski pjevački zbor Korijeni, te kukinjski KUD Ladislava Matuška. Nakon programa slijedi zajednička večera te druženje uz glazbu. Program Dana održava se uz podršku Ureda za potpore Ministarstva ljudskih resursa, Hrvatske samouprave Šomođske županije, lukoviške Seoske samouprave i Zajednice podravskih Hrvata.

BAJA

Niz priredaba pod nazivom „Ples naroda“ na otvorenom u Eötvösevoj ulici ovoga ljeta organizira se sedmi put zaredom. Redovite plesačnice petkom počinju 1. lipnja, a završavaju 17. kolovoza. Hrvatske plesačnice priređuju se 15. lipnja i 3. kolovoza uz Plesni krug „Šugavica“ i orkestar „Zabavna industrija“, 29. lipnja i 10. kolovoza uz KUD „Bunjevačka zlatna grana“ i orkestar „Bačka“.

SERDAHEL

Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ 7. lipnja organizira nagradni izlet u Zagreb za učenike serdahelske Osnovne škole Katarine Zrinski. Za izlet su izabrani oni učenici koji su marljivi u učenju hrvatskoga jezika, te sudjeluju u hrvatskim kulturnim programima, polaznici su tamburice, folklor. Izletnici će pogledati znamenitosti grada i posjetiti Tehnički muzej i izložbu Nikole Tesle.

POZIV ZA DOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA

Sukladno Pravilniku za dodjelu odličja Hrvatske državne samouprave, pozivamo članove i odbore Skupštine, područne hrvatske samouprave, hrvatske manjinske samouprave, hrvatske udruge, hrvatske ustanove da dostave svoje prijedloge za dodjelu odličja.

Prijedloge možete dostaviti u ovim kategorijama:

1. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskog odgoja i obrazovanja u Mađarskoj;
2. Za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture u Mađarskoj;
3. Za hrvatsku mladež u Mađarskoj;
4. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskoga društveno-političkog života u Mađarskoj.

UDVAR

Hrvatska narodnosna samouprava sela Udvara 9. lipnja priređuje XVI. Udvarsko veselje koje će se održati u mjesnom domu kulture. Program:– u 16 sati sveta misa na hrvatskom jeziku koju predvodi vlč. Agustin Darnai, a misno slavlje pjeva pečuški pjevački zbor Augusta Šenoe; – u 17 sati kulturno-folklorni program uz nastup: mladih udvarskih plesača, plesača salantskoga KUD-a „Marica“, plesača kukinjskoga KUD-a Ladislava Matuška, orkestra „Četiri Bošnjaka“ podrijetlom iz Udvara i pjevačkog zbora Augusta Šenoe;– u 20 sati bal uz mohački Orkestar Poklade. Ulaz je slobodan. Pokrovitelji program jesu: Ministarstvo ljudskih resursa, NEMZ-KUL-18-0984, Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, udvarska Hrvatska narodnosna samouprava.

BUDIMPEŠTA

Narodnosni se dan priređuje u XXII. okrugu 9. lipnja 2018. od 14 do 19 sati, u prostorijama Kulturnoga središta „György Cziffra“ (Nagytétényi út 274 – 276). Hrvatska samouprava ove gradske četvrti pozvala je andzabešku plesnu skupinu „Igraj kolo“, bit će i kušanje hrvatskih specijaliteta, a od 18 sati se otvara izložba „Hrvatska u slikama“.

Hrvatska samouprava Budimpešte 9. lipnja u Budimpešti u HOŠIG – u priređuje nogometni turnir „IN MEMORIAM STIPAN PANČIĆ“. Nakon utakmica od 10 do 17. slijedi kulturni program, večera i druženje.

MOHAČ

U organizaciji Hrvatske samouprave, 10. lipnja priprema se svečanost u povodu kermeza (proštenja) mohačkih Hrvata Šokaca na Antunovo. Svetu misu na hrvatskom jeziku u nekadašnjoj franjevačkoj crkvi, s početkom u 10.30 služiti će župnik vlč. Ladislav Bačmai. Kako je najavila predsjednica Samouprave Irena Udvarac, nakon mise uz čašicu pića i kolače ispred crkve održat će se prigodni kulturni program. Sudjeluju: polaznici Eötvöseva vrtića, učenici Széchenyijeve škole i tamburaši, učenici Stipe Pavkovića. Organizatori srdačno pozivaju mohačke Hrvate da po mogućnosti dođu u narodnoj nošnji.

Odličje se dodjeljuje za priznanje djelatnosti osobama, kolektivu, udrugama i ustanovama koje su se svojim radom, djelatnošću posebno istaknule na polju jačanja hrvatske nacionalne svijesti, pridonijele razvoju hrvatskoga jezika i kulture, za koje se vežu istaknute osobne i kolektivne zasluge.

Jedan predlagatelj ima pravo predložiti samo jednoga kandidata.

Prijedlog za odličje predaje se na obrascu koji možete naći na web-stranici: www.glasnik.hu.

Prijedlog za dodjelu Odličja treba stići na adresu Ureda Hrvatske državne samouprave

1089 Budimpešta, Bíró L. u. 24, e-mail: hrsamouprava@chello.hu, najkasnije do 15. lipnja 2018. godine.